

Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil

Memòria 2018

Ajuntament de
Barcelona

Direcció, coordinació i redacció:

Departament de Promoció de la Infància
Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran
Àrea de Drets Socials

Coordinació de l'edició:

Departament de Comunicació
Àrea de Drets Socials

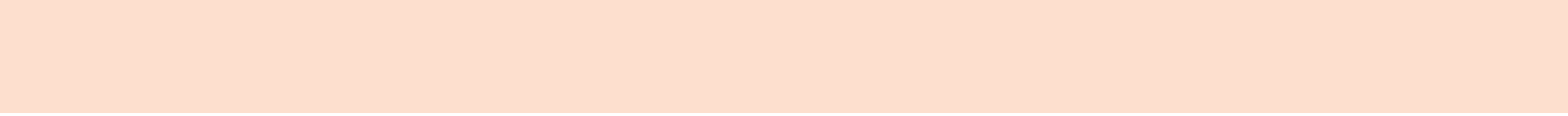
Ajuntament de Barcelona

Febrer de 2019

IN

ÍNDEX

Taula interinstitucional per a la prevenció i atenció de l'abús sexual infantil	5
Comissions i grups de treball	5
Programa de diagnòstic i millora dels equipaments municipals per a la prevenció de l'abús sexual infantil	9
Reunió d'entitats de l'àmbit de l'abús sexual infantil	10
Annex I: Informes propositius	12
Annex II: Pla de formació municipal sobre l'abús sexual infantil	16

Taula interinstitucional per a la prevenció i atenció de l'abús sexual infantil

El 17 de gener de 2018 es va convocar la primera reunió d'aquesta Taula al Saló de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona.

Les institucions i els organismes que formen part de la Taula són els següents:

- **Ajuntament de Barcelona:** Departament de Promoció de la Infància, Departament de Joventut, Direcció de Feminismes i LGTBI, direccions de Serveis a les Persones i al Territori dels Districtes, Departament de Desenvolupament de la Gerència de Recursos Humans i Organització, Direcció de Serveis de Prevenció
- **Instituts municipals:** Institut Barcelona Esports (IBE), Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB), Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS), Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)
- **Generalitat de Catalunya:** Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), Departament d'Interior - Mossos d'Esquadra, Direcció General de Joventut
- **Consorci d'Educació de Barcelona**
- **Consorci de Biblioteques de Barcelona**
- **Síndica de greuges de Barcelona**
- **Associacions professionals:** Col·legi d'Educaadores i Educadors Socials de Catalunya, Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

Arran de la primera sessió de la Taula interinstitucional (gener del 2018), es van constituir els grups de treball següents per donar forma a les iniciatives i propostes que es van considerar prioritàries.

Comissions i grups de treball

Cadascun dels grups es va reunir en dues ocasions al llarg de l'any i hi van assistir persones representants de les mateixes institucions i organismes que formen part de la Taula.

1. Grup de Treball Formació per a la Prevenció i Atenció de l'Abús Sexual Infantil

Objectius

- Identificar les necessitats formatives, per part dels i les professionals municipals i de les empreses gestores de serveis municipals, en l'àmbit de la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil.
- Elaborar un pla de formació municipal. Aquest disposarà d'un pla extensiu que s'oferirà de manera ordinària, i alhora amb un altre d'intensiu, tenint en compte les singularitats i necessitats dels equipaments municipals, els quals es complementaran.

El resultat del treball desenvolupat en aquest grup de treball ha estat l'elaboració i aprovació d'un **Pla de formació municipal** en matèria d'abús sexual infantil, que s'adjunta a l'**annex II** d'aquest document.

El Pla en qüestió va adreçat a tècnics i tècniques municipals i d'instituts, a personal municipal que treballa en els equipaments, i al personal directiu i gestor; o, dit d'una altra manera, s'adreça als treballadors i treballadores municipals implicats en projectes, programes i serveis per a la infància. Es tracta d'una formació no subjecta a elecció del treballador o treballadora, i, per tant, obligatòria, de la qual es preveuen tres nivells (bàsic, intermedi i específic) en funció de les característiques del lloc de treball. A més, dins el nivell específic es distingeix entre la formació per a les persones que exerceixen funcions de comandament (directors i directores i gestors i gestores), i que, per tant, no treballen en contacte directe amb infants, i les que sí que hi treballen directament i amb gran freqüència, com són els i les professionals de l'àmbit educatiu i dels serveis d'atenció social.

Durant el 2018, el Pla de formació s'ha presentat al Departament de Desenvolupament i es començarà a desplegar el primer trimestre del 2019.

2. Grup de Treball Protocols per a la Prevenció i Atenció de l'Abús Sexual Infantil

Objectiu

- Conèixer la implementació del Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya a la realitat municipal, així com la resta de protocols existents.

En les dues reunions que es van efectuar d'aquest grup, s'hi van presentar els continguts següents:

- Presentació del *Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya*, per part de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA)
- Presentació del *Protocol d'actuació entre els departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu*, per part del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)
- Presentació del *Protocol d'actuació i prevenció de maltractaments i abusos sexuals infantils a les escoles bressol municipals de Barcelona i del Protocol de prevenció d'abusos sexuals a les escoles municipals de música i el Conservatori Municipal de Música de Barcelona*, per part de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB)
- Presentació del *Protocol de prevenció dels abusos sexuals en l'àmbit del lleure*, per part de la Direcció General de Joventut - Generalitat de Catalunya
- Presentació de la Unitat Funcional d'Atenció als Abusos Sexuals a Menors (UFAM) de l'Hospital Sant Joan de Déu
- Presentació de la tasca que desenvolupen els tècnics i les tècniques de prevenció i de les taules de prevenció dels districtes de l'Ajuntament de Barcelona, per part de la Direcció de Serveis de Prevenció
- Presentació de la Unitat Central de Menors, Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, per part del grup d'investigació de la Unitat de Menors

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

Tots els protocols presentats en aquest grup de treball s'han recopilat i enllaçat a la pàgina web Infància de l'Ajuntament de Barcelona per facilitar-ne la consulta.

3. Grup de Treball Bones Pràctiques i Recursos per a la Prevenció i Atenció de l'Abús Sexual Infantil

Objectius

- Identificar bones pràctiques i recursos per prevenir i atendre l'abús sexual infantil, amb la finalitat d'elaborar-ne un banc.
- Elaborar una proposta per a la difusió del banc de bones pràctiques i recursos per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil.

Els recursos presentats al llarg de les dues trobades van ser els següents:

- Apartat al web municipal Infància dedicat a la prevenció i atenció de l'abús sexual infantil.
- L'Ajuntament de Barcelona ha creat un subapartat al web municipal Infància (www.barcelona.cat/infancia, dins la pestanya Drets dels Infants) dedicat exclusivament a la prevenció de l'abús sexual infantil i en el qual es poden trobar els protocols vigents en els diferents àmbits d'actuació (lleure, educació, salut...), així com recursos i activitats per dur a terme amb els infants per facilitar-los eines de prevenció i d'autoprotecció davant l'abús sexual infantil.
- Presentació del material elaborat per l'Ajuntament *Sentir que sí, sentir que no*.
- En el mateix apartat del web, hi ha disponible el material *Sentir que sí, sentir que no*, un material pedagògic per a la prevenció de l'abús sexual infantil inspirat en l'obra de teatre *Feeling YES, feeling NO*, de Dennis Foon. Aquest material consta de **tres capítols** en format taller realitzats amb infants de quart de primària, en què es treballen les sensacions agradables i desagradables de la proximitat o el contacte físic íntim amb persones desconegudes i amb persones de l'entorn relacional proper. L'objectiu és apoderar els infants en la identificació de situacions de seguretat i inseguretat en aquest àmbit per tal de prevenir l'abús sexual infantil.
- També hi ha un **quart capítol** adreçat a famílies, professorat, educadores i educadors, monitoratge de lleure i esports i a totes aquelles persones adultes que d'una manera o altra són responsables de l'educació d'infants. Aquest últim capítol inclou passatges d'entrevistes a professionals de l'àmbit sanitari, policial i d'organitzacions especialitzades i de dos tallers, un realitzat amb professorat i un altre amb mares.
- A part dels documents videogràfics, hi ha una **guia pedagògica** per facilitar la implementació dels materials i la sensibilització en el tema per a les persones adultes que vulguin començar a treballar-lo.
- Presentació del *Servei d'Atenció, Recuperació i Acol·lida (SARA)* de l'Ajuntament de Barcelona.

Es tracta d'un servei ambulatori d'àmbit ciutat i de titularitat municipal que ofereix atenció ambulatoria específica a persones víctimes de situacions de violència masclista (dones, infants i adolescents, i persones LGTBI, o persones del seu entorn proper directament afectades per aquesta violència). També proporciona assessorament al personal professional i les persones de l'entorn de les víctimes.

■ Presentació del Centre Jove d'Atenció a les Sexualitats (CJAS)

El CJAS és un servei d'atenció específica als adolescents i joves, de caràcter preventiu, educatiu i assistencial, de l'Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears. L'objectiu fonamental del servei, basat en els drets sexuals i reproductius i la seva defensa, és atendre i acompanyar els joves i el seu entorn en el procés de creixement per afavorir la vivència d'una sexualitat positiva i responsable.

■ Programa de diagnòstic i millora dels equipaments municipals per a la prevenció de l'abús sexual infantil

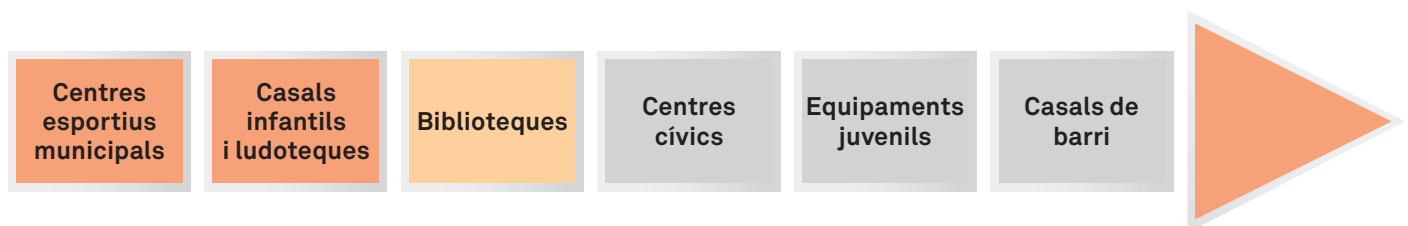
El Programa de diagnòstic i millora dels equipaments municipals per a la prevenció de l'abús sexual infantil és una acció a través de la qual es pretén conèixer de la mà dels i les professionals dels diferents equipaments quines són les necessitats que tenen per tal de dotar-los de les eines i la formació suficient per poder actuar davant de qualsevol indicatiu o sospita d'abús sexual infantil.

Els equipaments objecte de diagnòstic són aquells amb presència d'infants, tant si són equipaments d'ús exclusiu per a infància com si van adreçats al públic de totes les edats.

Actualment, el programa s'ha dut a terme als centres esportius municipals, de l'Institut Barcelona Esports, i als casals infantils, ludoteques i centres oberts municipals, i es troba en fase d'implementació a les biblioteques del Consorci de Biblioteques de Barcelona.

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

La metodologia consisteix en una primera fase de diagnòstic d'una mostra representativa d'equipaments de cada districte, que inclou visites als equipaments, reunions amb les direccions de cada centre i la realització d'enquestes al personal treballador.

Posteriorment, es duu a terme una sessió formativa per als treballadors i treballadores i es constitueixen grups de diagnòstic sobre temàtiques concretes en funció de la tipologia d'equipament. A partir de la informació obtinguda s'elabora

un informe que recull un seguit de propostes per millorar la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil en cada tipus d'equipament. Aquest informe, que inclou recomanacions en els àmbits de la normativa, la formació, les activitats proactives i el treball organitzatiu, es presenta a l'organisme o institut municipal titular dels equipaments estudiats, que és qui en última instància decideix la viabilitat de la implementació de les propostes enumerades a l'informe, així com a quines cal donar prioritat i la temporització amb què es duran a terme.

En el cas dels centres esportius municipals, es van seleccionar deu equipaments (un per districte) per a la mostra representativa. En el cas dels casals infantils, ludoteques i centres oberts, es van escollir set casals infantils, tres ludoteques i els dos centres oberts municipals de què disposa Barcelona. En el cas de les biblioteques, han format part de la mostra representativa vint de les quaranta que hi ha a la ciutat (dues per cada districte), és a dir, un 50% de les biblioteques.

Actualment s'han elaborat dos informes propositius: el dels centres esportius municipals (CEM) i el dels casals infantils, ludoteques i centres oberts municipals, que s'adjunten en l'**annex I**.

De l'informe propositiu dels CEM, ja se n'ha fet un retorn a l'Institut Barcelona Esports, que ha decidit, entre d'altres mesures, impulsar l'elaboració d'un protocol propi. De l'informe relatiu als casals infantils, ludoteques i centres oberts municipals, se n'ha fet un retorn als Districtes a través dels directors i directores de Serveis a les Persones i al Territori.

Reunió d'entitats de l'àmbit de la prevenció de l'abús sexual infantil

Per tal de compartir recursos, coneixement i experiència en l'àmbit de l'abús sexual i el maltractament infantil amb les entitats de la ciutat, i a fi de donar a conèixer el programa impulsat per l'Ajuntament, el 4 de maig de 2018 es va convocar una reunió a la qual van assistir les entitats següents:

- Fundació Vicki Bernadet
- UNICEF
- Save the Children
- Mans Petites
- Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM)
- El Mundo de los ASI

L'ordre del dia de la reunió va ser el següent:

1. Presentació institucional
2. Què fem a l'Ajuntament de Barcelona en l'àmbit de la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil?
 - Presentació del Programa de prevenció i atenció de l'abús sexual infantil
 - Presentació del protocol de prevenció d'abusos sexuals de les escoles municipals de música, i del protocol d'actuació i prevenció de maltractaments i abusos sexuals infantils de les escoles bressol municipals de Barcelona
 - Presentació del material utilitzat en la Xarxa d'Escoles per la Igualtat i la Diversitat *Sentir que sí, sentir que no*
3. Què fan les entitats en l'àmbit de la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil?
4. Torn obert de paraules

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

Annexl: Informes propositius

Propostes que cal dur a terme per millorar la qualitat del servei cap a la infància en els **centres esportius municipals** en el marc de les activitats que s'hi desenvolupen

1. Normativa

- a. Protocols que ajudin a prendre decisions sobre situacions abusives que puguin passar a les instal·lacions o bé sobre situacions que es coneixin a les instal·lacions. Aquests protocols contindran:
 - Codi ètic de conducta de les persones que treballen amb infància als centres esportius municipals, ja sigui personal de les instal·lacions o personal que lloga els espais.
 - Circuits interns de comunicació per posar en coneixement de les autoritats públiques les possibles situacions de maltractaments i abusos que es puguin produir a les instal·lacions esportives municipals de la ciutat de Barcelona.
- b. Normativa clara sobre les instal·lacions en referència a la infància (hi ha més nens i nenes fent ús de les instal·lacions que persones abonades).
- c. Incorporar en els plans funcionals¹ la mirada de protecció de la infància sobre possibles situacions de maltractament o abús sexual infantil.
- d. Normativa clara sobre imatges, xarxes socials, etc.

2. Formació

- a. Formació sobre infància, bon tracte, maltractament i abusos sexuals infantils; hauria de ser anual, sobretot per a les noves incorporacions.
- b. Creació de la figura del delegat o delegada de protecció, tal com diu el nou protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya, de juliol del 2017, que ha de tenir una formació de 50 hores.
- c. Incloure la temàtica de la protecció de la infància sobre possibles situa-

¹ Els plans funcionals dels diferents tipus d'equipaments són documents que descriuen els usos i els espais d'aquests equipaments i inclouen orientacions, criteris i recomanacions clau a l'hora de planificar-ne la construcció, rehabilitació o ampliació. S'adrecen principalment a arquitectes, tècnics i tècniques i gestors i gestores municipals. En primer lloc, s'enumeren les característiques generals pròpies de cada tipus d'equipaments; a continuació, es defineix l'organització de les diferents àrees o espais de l'edifici a partir dels diferents serveis que ofereix, i, finalment, es descriuen amb més o menys detall els criteris i les especificacions tècniques, d'instal·lacions i d'equipament que haurà de tenir cadascuna d'aquestes àrees o espais.

cions de maltractament o abús sexual infantil en els grups de treball que impulsa l'Institut Barcelona Esports; a aquestes sessions s'hi podrien convidar diferents experts i expertes per treballar temes concrets i que siguin del seu interès.

- d. Fer incidència en la formació de base, perquè els nous tècnics i tècniques ja tinguin coneixements sobre aquesta temàtica.

3. Activitats proactives

- a. Tenir una mirada sobre les diferents capacitats, incloure formació sobre maltractaments i discapacitat.
- b. Pensar de manera conjunta campanyes de bon tracte, respecte a la temàtica de maltractament o abús sexual infantil, impulsar accions des dels CEM que ajudin a conscienciar sobre aquesta temàtica.
- c. Incloure el telèfon de la infància 116 111 en els taulers que hi ha als CEM.

4. Treball organitzatiu

- a. Repensar les instal·lacions per tal de fer-les espais segurs respecte a la temàtica dels maltractaments o abusos sexuals infantils, amb càmeres en passadissos d'accés als vestuaris en cas que sigui necessari, habilitar espais de recollida i comiat dels nens i nenes que fan les activitats, personal específic que està a recepció o als vestuaris. Controls diferents per a persones abonades i per a nens i nenes, etc.

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

Propostes que cal dur a terme per millorar la qualitat de servei cap a la infància en **els casals i les ludoteques municipals** en el marc de les activitats que s'hi desenvolupen

1. Normativa

- a. Protocols que ajudin a prendre decisions sobre situacions o indicis d'abús sexual infantil que puguin passar a les instal·lacions o bé sobre situacions que es coneguin a les instal·lacions.
- b. Normativa clara sobre les conductes adequades que es poden tenir entre personal dels casals i les ludoteques municipals. Redacció de codis ètics consensuats.
- c. Normativa clara sobre imatges, ús de les xarxes socials, etc.
- d. Inclusió de clàusules d'obligatorietat de compliment dels protocols en els plecs de prescripcions tècniques de les noves licitacions d'equipaments per als infants.
- e. Incorporació en els plans funcionals de la mirada de protecció de la infància sobre possibles situacions de maltractament o abús sexual infantil.

2. Formació

- a. Formació anual sobre infància, bon tracte, maltractament i abusos sexuals infantils, per garantir que tot el personal estigui format i, així, si hi ha rotació laboral, que no influeixi en la protecció de la infància (i incloure-ho també en els plecs de prescripcions tècniques de les licitacions).
- b. Espais de supervisió que permetin la reflexió sobre la temàtica de maltractament i abusos sexuals.

3. Activitats proactives

- a. Fer incidència en la importància del joc, com a espai de creixement personal dels nens i nenes, i, a la vegada, com a eina de detecció de situacions de possibles maltractaments i/o abusos sexuals infantils.
- b. Impulsar accions coordinades en l'àmbit de districte sobre temàtiques de drets de la infància.
- c. Incloure el Telèfon de la Infància 116 111 en els taulers dels centres.

4. Treball organitzatiu

- a. Tenir presència en taules d'infància o en comissions d'infància i coordinació amb serveis socials o altres agents del districte que treballin amb

infància i/o persones amb discapacitat. Ser capaços de traspasar tota la informació que tenen sobre els infants que participen en les activitats.

- b.** Incorporar el treball amb els cossos de seguretat (Guàrdia Urbana) per treballar la protecció dels nens i nenes quan es fan activitats al carrer, sobretot en casals d'estiu.
- c.** Repensar els espais per fer-los segurs, accés als lavabos, espais per fer reunions amb les famílies, espais de privacitat emocional per si fos necessari...

Propostes per als **centres oberts municipals**

- a.** Realització de formació contínua anual sobre aquesta temàtica, la qual cosa permetria formar les noves incorporacions als centres oberts, i treballar aspectes particulars que es puguin trobar en la seva pràctica professional.
- b.** Continuar oferint activitats preventives específiques per als infants i adolescents que participen en les activitats dels centres oberts i per a les seves famílies.

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

Annex II: Pla de formació municipal sobre l'abús sexual infantil

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

	BÀSIC 5-10 hores	INTERMEDI 5-10 hores
PERSONES DESTINATÀRIES	<p>Professionals que, per la naturalesa del seu lloc de treball, no estan en contacte directe diàriament amb infants però que treballen en equipaments amb presència d'infants.</p> <p>Tècnics i tècniques dels diferents departaments de l'Ajuntament de Barcelona / instituts municipals.</p>	<p>Persones que poden treballar en contacte directe amb infants, però de manera puntual, per exemple, personal de centres cívics, biblioteques, centres esportius municipals, etc.</p>
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> ■ Conèixer l'abús sexual infantil i el seu abast i conseqüències. ■ Conèixer els protocols i circuits existents que s'han de seguir en cas de sospita d'abús sexual infantil. ■ Incorporar bones pràctiques de prevenció i minimització de riscos en la seva feina diària. ■ Adquirir la capacitat de destacar i incloure la perspectiva de prevenció d'abús sexual infantil en la redacció de projectes de gestió dels equipaments i de prescripcions tècniques d'aquests. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Conèixer l'abús sexual infantil i el seu abast i conseqüències. ■ Conèixer els protocols i circuits existents que s'han de seguir en cas de sospita d'abús sexual infantil. ■ Incorporar bones pràctiques de prevenció i minimització de riscos en la seva feina diària. ■ Tenir nocions bàsiques per saber identificar i detectar els indicis d'abús sexual i poder actuar davant de la sospita d'un cas.
CONTINGUTS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Què és l'abús sexual infantil? Definició, abast i conseqüències. 2. Prevenció de l'abús sexual infantil: minimització de riscos i factors de protecció. 3. Col·lectius especialment vulnerables. 4. Protocols i circuits interns existents. 5. Incloure clàusules de protecció a la infància en la redacció de plec de prescripcions tècniques i de projectes de gestió d'equipaments. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Què és l'abús sexual infantil? Definició, abast i conseqüències. 2. Prevenció de l'abús sexual infantil: minimització de riscos i factors de protecció 3. Col·lectius especialment vulnerables. 4. Detecció de l'abús sexual infantil: indicis, senyals, factors de risc. 5. Protocols i circuits interns existents.

ESPECÍFIC | 10-20 hores

GESTIÓ/DIRECCIÓ	TREBALL DIRECTAMENT AMB INFANTS
<p>Persones que tenen funcions de comandament i que tenen la potestat per impulsar protocols i canvis en la normativa interna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Gestors/ores a càrrec d'equipaments i/o serveis ■ Directors/ores de Districtes i diferents departaments 	<p>Persones que treballen directament amb infants: EAIA, professionals dels serveis socials, mestres, professors/ores de música, educadors/ores de carrer, etc. (professionals del món educatiu + serveis d'atenció social).</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Conèixer l'abús sexual infantil i el seu abast i conseqüències. ■ Conèixer i impulsar protocols i circuits interns que permetin una actuació correcta en cas de sospita d'abús sexual infantil. ■ Identificar factors de risc associats als espais i als diferents tipus d'activitats amb infants. ■ Incorporar una mirada de protecció a la infància i als i a les professionals en la gestió i el disseny de projectes/ equipaments. ■ Adquirir la capacitat de destacar i incloure la perspectiva de prevenció d'abús sexual infantil en la redacció de projectes de gestió dels equipaments i de prescripcions tècniques d'aquests. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Conèixer l'abús sexual infantil i el seu abast i conseqüències. ■ Conèixer els protocols i circuits existents que s'han de seguir en cas de sospita d'abús sexual infantil. ■ Incorporar bones pràctiques de prevenció de l'abús sexual infantil. ■ Minimització de riscos en el seu treball diari. ■ Saber identificar i detectar els indicis d'abús sexual. ■ Saber actuar davant de la sospita i/o la revelació d'un cas.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Què és l'abús sexual infantil? Definició, abast i conseqüències. 2. Prevenció de l'abús sexual infantil: minimització de riscos des de la gestió de l'espai i dels recursos humans. 3. Protocols: concreció dels protocols existents i establiment de circuits i normativa interns. 4. Col·lectius especialment vulnerables. 5. Incloure clàusules de protecció a la infància en la redacció de plecs de prescripcions tècniques i de projectes de gestió d'equipaments. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Què és l'abús sexual infantil? Definició, abast i conseqüències. 2. Prevenció de l'abús sexual infantil: recursos per abordar i prevenir l'abús sexual infantil amb els infants. 3. Protecció: minimització de riscos per a la infància i per als professionals. 4. Ús de les xarxes socials en l'àmbit professional i nous canals de comunicació (per exemple, WhatsApp). 5. Detecció de l'abús sexual infantil: indicis, senyals, factors de risc. 6. Com cal actuar davant la sospita i/o la revelació d'un cas d'abús sexual: protocols existents i acompanyament emocional. <p>Opcional: Mòdul específic en funció del grup destinatari</p>

Departament
de Promoció
de la Infància

Programa per a
la prevenció
i l'atenció de l'abús
sexual infantil

BCN
Programa per a
la prevenció i l'atenció
de l'abús sexual infantil
Memòria 2018